

Rödl & Partner

Echo

Data: 19.01.2021

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

Likwidacja spółki z o.o. - jak się przygotować?

Likwidacja spółki wymaga dopełnienia wielu prawnych i księgowych obowiązków. Poziom skomplikowania tego procesu zależy od wielkości spółki oraz od przyczyn ustania jej działalności.

Prawidłowe przygotowanie się do tego procesu to klucz do sukcesu i gwarancja pomyślnego zamknięcia spółki bez zbędnych opóźnień. Cały proces możemy podzielić na trzy etapy: przygotowawczy, rozpoczęcia oraz zakończenia likwidacji.

Podczas każdego z wymienionych etapów przepisy nakładają na spółkę i likwidatorów odmienne obowiązki, które powinny zostać wykonane w ustawowych terminach. Zmiany jakie następują w funkcjonowaniu spółki w trakcie przechodzenia do kolejnych etapów, mają szczególny wpływ na prawidłowy i pomyślny przebieg całego procesu.

PRACE PRZYGOTOWAWCZE

Podczas tego etapu spółka powinna dokładnie przyjrzeć się swojej dotychczasowej działalności i określić, którymi kwestiami należy zająć się w pierwszej kolejności, aby móc uporządkować jak najwięcej spraw przed ostatecznym przystąpieniem do likwidacji. Podejmując decyzję o likwidacji spółki należy określić moment jej rozpoczęcia, który jest kluczowy dla prawidłowego przebiegu całego procesu. Wyznacza go powzięta przez wspólników uchwała o rozwiązaniu spółki, przy czym za datę rozpoczęcia likwidacji uznajemy dzień powzięcia uchwały, nie zaś dzień ogłoszenia zdarzenia w Krajowym Rejestrze Sądowym. W uchwale powinna również znaleźć się informacja dotycząca wyboru likwidatorów. Sposób reprezentacji spółki w okresie likwidacji określa umowa spółki. Zgodnie z art. 70 Kodeksu spółek handlowych wspólnicy mogą powołać na likwidatorów tylko niektórych spośród siebie, jak również osoby spoza swego grona. Likwidator może być również powołany przez sąd rejestrowy.

Na dzień poprzedzający postawienie spółki w stan likwidacji (czyli na dzień poprzedzający uchwałę wspólników o rozwiązaniu spółki) spółka jest zobowiązana do sporządzenia sprawozdania finansowego obejmującego bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową, a także zestawienie zmian w kapitale własnym i rachunek przepływów pieniężnych, jeśli wymagają tego przepisy ustawy. Zważając na to, że sprawozdanie finansowe w takim przypadku najczęściej nie jest sporządzane za okres pełnego roku kalendarzowego, art. 47 ustawy o rachunkowości (dalej: uor) wskazuje, że jako dane porównawcze do sporządzenia bilansu należy przyjąć dane na dzień kończący rok obrotowy bezpośrednio poprzedzający dzień bilansowy, natomiast w przypadku rachunku zysków i strat – dane za analogiczny okres sprawozdawczy poprzedniego roku obrotowego. Zgodnie z art. 5 uor tak przygotowane sprawozdanie finansowe powinno również zawierać informację o braku kontynuacji działalności z powodu jej likwidacji.

WYCENA POSIADANEGO MAJĄTKU

Spółka powinna też zwrócić szczególną uwagę na zmianę zasad wyceny aktywów i pasywów. Aktywa wycenia się po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen ich nabycia albo kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Jednostka

powinna też utworzyć rezerwę na przewidywane dodatkowe koszty i straty. Wszelkie różnice powstałe w wyniku wyceny oraz utworzenia rezerwy zostają odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny. Oprócz sprawozdania finansowego spółka powinna również sporządzić sprawozdanie z działalności oraz pamiętać o przesłaniu do urzędu deklaracji podatkowej wymaganej za dany okres. Zamknięcie ksiąg rachunkowych powinno nastąpić nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia poprzedzającego dzień otwarcia likwidacji, natomiast otwarcie ksiąg – w ciągu 15 dni od dnia rozpoczęcia likwidacji.

Bilans otwarcia likwidacji jest jedną z pierwszych czynności, jakie spółka powinna przygotować w drugim etapie procesu likwidacji. Jest on sporządzany przez likwidatorów i składany zgromadzeniu wspólników do zatwierdzenia. W bilansie otwarcia likwidacji wszystkie składniki kapitału własnego jednostki należy połączyć w jeden kapitał podstawowy.

OBOWIAZKI INFORMACYJNE JEDNOSTKI

Bardzo ważne jest, aby pamiętać o wyrejestrowaniu płatnika składek oraz o aktualizacji nazwy spółki, ponieważ, zgodnie z art. 74 Kodeksu spółek handlowych, likwidację prowadzi się pod nazwą spółki z dodaniem oznaczenia „w likwidacji”. Dane aktualizujemy na formularzach VAT-R oraz NIP-8. Likwidacja spółki musi zostać zgłoszona do sądu rejestrowego. Na zgłoszeniu spółka powinna podać dane takie jak:

- moment otwarcia likwidacji,
- nazwiska i imiona likwidatorów oraz ich adresy,
- sposób reprezentowania spółki przez likwidatorów (nawet w przypadku kiedy nie nastąpiła żadna zmiana w reprezentacji spółki).

Ponadto, likwidacja spółki musi zostać ogłoszona w Monitorze Sądowym i Gospodarczym w celu wezwania wierzycieli spółki do zgłoszenia ich wierzytelności w terminie trzech miesięcy od dnia publikacji ogłoszenia. Termin ten nie może zostać skrócony, a dodatkowo – nieujawnieni w terminie bądź też nieznanymi spółce wierzyciele mogą żądać zaspokojenia swoich należności z majątku jeszcze niepodzielonego. Kwoty, które są znane spółce, ale w stosunku do których wierzyciele nie zgłosili się w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia o otwarciu likwidacji, powinny zostać złożone do depozytu sądowego.

Proces likwidacji spółki nie może trwać krócej niż 6 miesięcy od daty ogłoszenia o otwarciu likwidacji i wezwaniu wierzycieli. Na koniec każdego roku obrotowego likwidatorzy składają zgromadzeniu wspólników sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności.

OBOWIAZKI LIKWIDATORA

Podczas procesu likwidacji likwidatorzy powinni dokonać wszystkich niezbędnych czynności likwidacyjnych takich jak: ściągnięcie wierzytelności, wypełnienie zobowiązań, upłynnienie majątku i zakończenie bieżących interesów spółki. Spółka powinna też powiadomić urząd skarbowy o zakończeniu prowadzenia przez spółkę czynności opodatkowanych podatkiem VAT. Zgłoszenie VAT-Z należy złożyć w ostatnim dniu wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu. Zanim spółka prześle do urzędu zgłoszenie VAT-Z, jest zobowiązana do sporządzenia spisu z natury, w celu wyliczenia podatku należnego od tych rzeczowych składników majątku, w stosunku do których przysługiwało prawo do odliczenia podatku VAT. Spis z natury należy dołączyć do ostatniej przesyłanej deklaracji VAT.

Sprawozdanie sporządzone na dzień poprzedzający podział majątku wspólników pozostałego po zaspokojeniu wierzycieli wyznacza etap końcowy procesu likwidacji. Majątek powinien zostać podzielony pomiędzy wspólników zgodnie z posiadanymi udziałami. Na spółce, jako płatniku, ciąży obowiązek potrącenia i wpłaty na konto urzędu skarbowego podatku od majątku podzielonego między wspólników.

Po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez zgromadzenie wspólników, spółka powinna złożyć wniosek o wykreślenie jej z rejestru. W tym momencie jest ona zobowiązana do zamknięcia rachunków bankowych oraz sporządzenia sprawozdania finansowego na dzień zakończenia likwidacji. Spółka powinna także podpisać umowę na przechowywanie jej ksiąg rachunkowych oraz dokumentacji z podmiotem wskazanym w umowie spółki lub w uchwale wspólników, a w przypadku braku takiego wskazania – przechowawcę wyznacza sąd rejestrowy. O miejscu przechowywania dokumentacji powinien zostać powiadomiony urząd skarbowy.

Wyodrębnienie trzech podstawowych etapów likwidacji pozwala zrozumieć jak przebiega ona krok po kroku. Na likwidatorach spoczywa wiele obowiązków, dlatego by proces ten przebiegł sprawnie i pomyślnie, bardzo ważna jest systematyczność w działaniach oraz znajomość przepisów w tym zakresie.

Autorka, Olga Jokiel jest księgową w [poznańskim biurze Rödl & Partner](#).